

SAYI : S.13527
BAŞVURU NO : 2019/7740
KARAR TARİHİ : 20/09/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın mazeret sınavı talebi hakkında.
BAŞVURU TARİHİ : 09/04/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 9/4/2019 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda,, Adıyaman Üniversitesi ... Fakültesi ... Sınıf öğrencisi olduğunu, bugüne kadar devamsızlık sınırını aşmadığını, ancak 4. Sınavının 25/3/2019 tarihli 1. oturumu olan pratik sınavına alınmış olmasına rağmen 29/3/2019 tarihli 2. Oturumu olan teorik sınava devamsızlık gerekçesiyle alınmadığını, hocaların bazı derslerin yerini değiştirmesi ve yanlış hesaplaması nedeniyle 7 saat ile devamsızlık azami sınırını aşmış olduğunu, kendilerinden önce bu durumların önemszenmediğini belirterek, mazeret sınavı yapılmasını yahut maddi manevi tazminat verilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun bilgi ve belge isteme yazısına cevaben, Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğü tarafından gönderilen 29/5/2019 tarih ve ... sayılı yazı ve eklerinde özetle;

2.1) Başvuranın derslere devam durumunu gösteren imza çizelgesinin sunulduğu, Adıyaman Üniversitesi ... Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 16. maddesinde öğrencilerin pratik derslerin % 80'ine ve teorik derslerin % 70'ine devam zorunluluğu bulunduğu,

2.2) Derslerin Eylül ayında başladığı, ders koordinatörlerinin Yönetmelik ile ilgili öğrencileri bilgilendirdiği, ... sınıf koordinatörü Doç.Dr.'in eğitim-öğretim yılının ilk derslerinde özellikle ders devamsızlığı, sınavda kopya çekme, başkasının yerine imza atılmaması hakkında öğrencileri bilgilendirdiği,

2.3) Başvuranın ifadesinde yer alan “sadece 2 öğrenci sınava alınmamıştır” bilgisinin doğru olmadığı, devamsızlık sınırını aşan tüm öğrencilere bu yönetmeliğin uygulandığı ve başvuranın 7 saat olan devamsızlık sınırını aştığı, ayrıca yoklama çizelgesi incelendiğinde başvurana ait farklı imzalar atıldığının tespit edildiği,

2.4) Fakültenin Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği Dördüncü Bölüm Madde 16'da; "Dönem I, II ve III' teki ders kurullarında pratik derslerin % 80'ine ve teorik derslerin her % 70'ine devam etmek zorundadır." hükmüne yer verildiği,

2.5) Başvuranın Fakülte Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği Madde 22 gereğince mazeret sınavı koşullarını sağlamadığı, bu konuda devam koşullarını yerine getirmediği halde sınava giren bir öğrencinin bulunmadığı,

2.6) Fakültenin Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin tüm öğrencilere uygulandığı ve bu kuralın daha önce de uygulandığı, açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74'üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.",

4) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun Görevi" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.",

5) 27/7/2014 tarih ve 29073 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Adıyaman Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin;

5.1) "Devam şartları" başlıklı 19 uncu maddesinde; "(1) Öğrencilerin teorik derslere en az %70, uygulamalı derslere en az %80 oranında devamları mecburidir. Uygulama dersleri hariç olarak, bir dersin devam şartını bir kez yerine getiren öğrenciler bu dersi tekrar almaları durumunda derse devam şartı aranmaz. Bu durumdaki öğrencilerin tekrar aldıkları bir dersin yapılacak ara sınavlarına ve başarı notu hesabına katkısı olan tüm faaliyetlere katılmaları gerekir. Tekrar edilen dersin başarı notu hesaplanırken bulunulan yarıyıldaki ara sınav notları dikkate alınır. (2) Devam yoklamaları birimlerce belirlenen yöntemlere göre dersin öğretim elemanı tarafından yapılır ve değerlendirilir. Ders yoklama çizelgeleri ilgili birim tarafından iki yıl süre ile saklanır. (3) Sağlık raporu devam-devamsızlık durumu için geçerli değildir."

5.2) "Sınav ve sınav dönemleri" başlıklı 21 inci maddesinde; "(1) Sınavlar; ara sınav, yarıyıl sonu sınavı, bütünleme sınavı, mazeret sınavı ve tek ders sınavlarıdır; a) Ara sınav: Derslerin verildiği yarıyıl içinde yapılan sınav veya sınavlardır. b) Yarıyıl sonu sınavı: Derslerin verildiği yarıyıl sonunda yapılan sınavdır. c) Mazeret ara sınavı: 30 uncu maddede belirtilen nedenlerle bir dersin ara sınavına giremeyen öğrenciler için açılan sınavdır. Mazeret ara sınavı her yarıyıl sonu sınavlarından önce akademik takvimde belirtilen tarihte yapılır. Öğrenciler, mazeretinin bitiminden itibaren en geç beş iş günü içerisinde durumunu belgeleyerek ilgili akademik birime başvuruda bulunur. İlgili yönetim kurulunca mazeretlerinin uygun görülmesi durumunda sadece bir defaya mahsus öğrencilere mazeret sınavı hakkı verilir. ç) Mazeret yarıyıl

sonu/bütünleme/tek ders sınavı: 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde belirtilen nedenle yarıyıl sonu/bütünleme/tek ders sınavına giremeyen öğrenciler için açılan sınavdır. Bu sınavların hangi tarihte yapılacağı, birim yönetim kurulunca belirlenir ve ilgililere duyurulur.”

5.3) “Mazeretler ve İzinli Sayılma- Haklı ve geçerli nedenler” başlıklı 30 uncu maddesinde; “(1) Ders kaydını yapmayan ve ara sınava giremeyen öğrencilerin ilgili yönetim kurulu tarafından kabul edilecek haklı ve geçerli mazeretleri şunlardır:

a) Öğrencinin, sağlık kuruluşlarınca verilen sağlık raporuyla belgelenmiş sağlıkla ilgili mazeretinin olması, b) 2547 sayılı Kanun hükümlerine göre öğretimin aksamaması sonucunu doğuracak olaylar dolayısıyla öğrenime YÖK kararı ile ara verilmesi, c) Mahallin en büyük mülkî amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartıyla doğal afetler nedeniyle öğrencinin öğrenime ara vermek zorunda kalmış olması, ç) Birinci derecede kan ve kayın hısımların ağır hastalığı hâlinde bakacak başka kimsenin bulunmaması nedeniyle öğrencinin öğrenime ara vermek zorunda olduğunu belgelemesi, d) Öğrencinin ekonomik nedenlerle eğitim ve öğretimine ara vermek zorunda olduğunu belgelemesi, e) Öğrencinin tutukluluk hâli, f) Hüküm muhtevası ve sonuçları bakımından tabi olduğu ilgili mevzuat hükümlerine göre öğrencinin, öğrencilik sıfatını kaldırmayan veya ihracını gerektirmeyen mahkûmiyet hâli, g) Öğrencinin hangi sıfatta bulunursa bulunsun tecil hakkını kaybetmesi veya tecilinin kaldırılması nedeniyle askere alınması, ğ) Öğrencinin, eğitim ve öğretimine katkıda bulunacak, en çok bir yıl süreli ve belgelenmiş üniversite dışı burs, staj veya araştırma imkânına sahip olması, h) Aynı gün ve saatte sınavları çakışan öğrencilere, ilgili birime bir dilekçeyle başvurmaları halinde, giremedikleri ara sınavları için mazeret sınavı hakkı tanınır. ı) Üniversite ve Ülkemiz adına bilimsel, kültürel, sosyal ve sportif etkinliklere; yurt içi ve yurt dışı müsabakalara ve bunların hazırlık çalışmalarına katılmaları Rektörlük tarafından uygun görülen öğrenciler için 19 uncu maddedeki devam şartları aranmaz. Bu durumdaki öğrencilerin sınav hakları saklıdır. i) İlgili yönetim kurulunun haklı ve geçerli kabul edeceği diğer nedenlerin olması.

(2) Haklı ve geçerli nedenleri ilgili yönetim kurullarınca kabul edilen öğrenciler 19 uncu maddedeki devam şartlarını sağlamak zorundadırlar.

(3) Üniversiteden uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin ceza süreleri öğrenim sürelerinden sayılır.”

6) Adıyaman Üniversitesi ... Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesinin;

6.1) “Devam zorunluluğu” başlıklı 16 ncı maddesinde; “(1) Ders kurullarındaki pratik laboratuvar çalışması, tartışma, seminer, saha ve klinik çalışmaları ve teorik derslere devam zorunludur ve yoklama yapılır. Devam durumları dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir. (2) Dönem I, II ve III’teki ders kurullarında pratik derslerin %80’ine ve teorik derslerin her %70’ine devam etmek zorundadır. (3) Dönem IV ve V’teki stajların ve intörlük dönemindeki rotasyonların % 20’sinden fazlasına mazeretli dahi olsa katılmayan öğrenci, o stajdan başarısız kabul edilir ve stajı tekrarlar. % 20’sine kadar olan devamsızlık anabilim dalı tarafından mesai dışı saatlerde öğrenciye telafi ettirilir. (4) Ortak zorunlu ve seçmeli dersler için teorik derslerin %30’undan fazlasına mazeretsiz olarak devam etmeyen öğrenci o dersten devamsızlıktan kalır.”

6.2) “Mazeret sınavı” başlıklı 22 nci maddesinde; “(1) Ders kurullarına devam edip mazeretleri nedeniyle sınava girmeyen öğrencilerin, mazeretlerinin bitiş tarihinden itibaren en geç üç iş günü içerisinde Dekanlığa dilekçe ile bildirmeleri gerekir. (2) Mazeretleri nedeniyle ders kurulu sınavına giremeyen ve Fakülte Yönetim Kurulunca mazeretleri kabul edilen öğrenciler için sadece bir defa mazeret sınavı açılır. (3) Ders kurullarının mazeret sınavı o dönemin sonuna kadar olan süre içerisinde ve dönem sonu final sınavından önce yapılır. (4) Dönem sonu final ve bütünleme sınavlarının mazereti olmaz. (5) Mazeret sınavında kurul sınavlarının hükümleri uygulanır.”

hükümlerine yer verilmektedir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

7) Başvuranın iddiaları, İdarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8) Kurumumuza 9/4/2019 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda,, Adıyaman Üniversitesi ... Fakültesi ... Sınıf öğrencisi olduğunu, bugüne kadar devamsızlık sınırını aşmadığını, ancak 4. sınavının 25/3/2019 tarihli 1. oturumu olan pratik sınavına alınmış olmasına rağmen 29/3/2019 tarihli 2. oturumu olan teorik sınava devamsızlık gerekçesiyle alınmadığını, hocaların bazı derslerin yerini değiştirmesi ve yanlış hesaplaması nedeniyle 7 saat ile devamsızlık azami sınırını aşmış olduğunu, kendilerinden önce bu durumların önemsenmediğini belirterek, mazeret sınavı yapılmasını yahut maddi manevi tazminat verilmesini talep etmektedir.

9) Başvuran ... Fakültesi öğrencisi olarak dersler almakta ve bu derslerden başarılı olmak için belli koşulları yerine getirmesi gerekmektedir. Bu kapsamda başvuranın devamsızlığı nedeniyle alınmadığı sınav için mazeret hakkı verilmesi yahut kaybının tazmin edilmesi talebinin değerlendirilmesi noktasında konuya ilişkin mevzuat hükümlerine uygunluğunun değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

10) Buna göre; Adıyaman Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 19 uncu maddesinde yer alan; “Öğrencilerin teorik derslere en az %70, uygulamalı derslere en az %80 oranında devamları mecburidir.” hükmü ve Adıyaman Üniversitesi ... Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesinin 16 ncı maddesinde yer alan; “(1) Ders kurullarındaki pratik laboratuvar çalışması, tartışma, seminer, saha ve klinik çalışmaları ve teorik derslere devam zorunludur ve yoklama yapılır. Devam durumları dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir. (2) Dönem I, II ve III’teki ders kurullarında pratik derslerin %80’ine ve teorik derslerin her %70’ine devam etmek zorundadır. (3) Dönem IV ve V’teki stajların ve intörlük dönemindeki rotasyonların % 20’sinden fazlasına mazeretli dahi olsa katılmayan öğrenci, o stajdan başarısız kabul edilir ve stajı tekrarlar. % 20’sine kadar olan devamsızlık anabilim dalı tarafından mesai dışı saatlerde öğrenciye telafi ettirilir. (4) Ortak zorunlu ve seçmeli dersler için teorik derslerin %30’undan fazlasına mazeretsiz olarak devam etmeyen öğrenci o dersten devamsızlıktan kalır.” hükmü değerlendirildiğinde ... Fakültesi öğrencileri bakımından bir dersten başarılı olmak için mevzuatta belirtilen asgari

devam koşullarına uyulması gerektiği ve bu hususun dersten başarılı olabilmek ve sınavlara katılabilmek için bir ön koşul olduğu anlaşılmaktadır.

11) Başvuranın katılmadığı sınav için mazeret sınavı hakkı verilmesi talebi çerçevesinde yapılan inceleme bakımından Yönergeye göre; “*Ders kurullarına devam edip mazeretleri nedeniyle sınava girmeyen öğrencilerin, mazeretlerinin bitiş tarihinden itibaren en geç üç iş günü içerisinde Dekanlığa dilekçe ile bildirmeleri gerekir.*” hükmü kapsamında öncelikle derse devam edilmesi, sonrasında ise geçerli bir mazeret sunarak bu mazeretin kabul edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Mevcut mevzuat hükümlerine göre sınavlara katılma hakkının elde edilebilmesi için derslere devam zorunluluğunun objektif olarak herkes tarafından sağlanması gerektiği, derslere devam eden kişiler bakımından mevzuatta sayılan istisnai durumların bulunması ve bu sebeple sınavlara katılmama halinde, mazeretin kabul edilmesi durumunda o sınav bakımından mazeret sınavı hakkı verildiği, ancak başvuranın Yönergeye uygun olarak yapılmış bir mazeret talebinin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

12) Başvuranın, gerek kendisinin ifadelerinden, gerekse idare tarafından gönderilen bilgi ve belgelerde yer alan imza çizelgelerinden ve devam durumlarına ilişkin listeden de anlaşıldığı üzere, sağlaması gerekli olan devam koşullarını sağlamadığı, sınavlara katılmak için ön koşul olan devam koşulunun sağlanmaması durumunda devamsızlık nedeniyle başarısız olacağı mevzuatta açıkça belirtildiği, bu hususa ilişkin istisnanın olmadığı ve yoruma açık bir durumun da bulunmaması nedeniyle sınava katılmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

13) Kurumumuzca yapılan inceleme ve değerlendirmeler neticesinde, başvuranın söz konusu derse devam koşulunu sağlamaması nedeniyle sınava alınmaması işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırı bir hususun bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

14) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; **idare tarafından şikâyetçiye makul sürede cevapların verildiği** ancak şikâyetçiye verilen cevaplarda **işleme karşı hangi mercilere başvurulabileceğinin gösterilmemiş olması sebebiyle “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uygun davranmadığı,** idarenin Kurumumuz tarafından istenen bilgi ve belgeleri süresinde göndermediği ve **“makul sürede karar verme” ve “kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi” ilkelerine uygun davranmadığı** görülmüş olup, idarenin bahse konu ilkelere de uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

15) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı dava açma süresinden kalan süre(varsa) kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Adıyaman İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE;**

Kararın BAŞVURANA ve ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine;

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi